

Kiesstelsels universitaire verkiezingen

De Universiteit Leiden kent zowel het lijstenstelsel als het personenstelsel voor verkiezingen. Medezeggenschapsraden bepalen zelf welk stelsel zij hanteren. Op [deze website](#) staat een overzicht welk kiesstelsel geldt voor de verschillende medezeggenschapsraden. Hieronder wordt per kiesstelsel een toelichting gegeven.

Meer informatie is te vinden in de kiesreglementen:

- [Kiesreglement Universiteitsraad](#)
- [Kiesreglement faculteits- en dienstraden](#)

Het lijstenstelsel

In het lijstenstelsel verenigen individuen zich op een gezamenlijke lijst. Hier wordt ook wel gesproken van een partij.

Hoe werkt het stemmen?

Elke kiezer kan één stem uitbrengen. De kiezer brengt zijn stem uit op één lijst (partij) – en daarbinnen op één kandidaat.

Hoe worden de beschikbare zetels verdeeld?

De beschikbare zetels worden zoveel mogelijk verdeeld naar rato van de totalen van de (geldige) stemmen die op elke lijst zijn uitgebracht. Blanco stemmen en niet-uitgebrachte stemmen hebben alleen effect op het opkomstpercentage.

De verdeling van de stemmen gebeurt op de volgende wijze. De kiesdeler is het aantal zetels gedeeld door het aantal geldige niet-blanco stemmen. In eerste instantie worden aan elke lijst net zoveel zetels toegewezen als het aantal malen dat de kiesdeler volledig begrepen is in het totaal van de stemmen op die lijst.

Hoe worden de restzetels verdeeld?

De zetels die overblijven worden restzetels genoemd en worden verdeeld volgens de methode van het grootste overschot. Van de overblijvende zetels wordt achtereenvolgens telkens één toegekend aan die lijst waarvan de stemcijfers (het aantal stemmen op een lijst) bij deling door de kiesdeler de grootste overschotten hebben. De partij met het grootste overschot krijgt bij deze methode de eerste restzetel, de partij met het op één na grootste overschot de tweede, enzovoort, tot alle zetels verdeeld zijn. Ook lijsten die in eerste instantie geen zetel hebben gekregen doen mee met de restzetelverdeling.

Hoe worden de zetels toegewezen aan de kandidaten?

Voor het toewijzen van de zetels die een lijst heeft gekregen aan personen die op die lijst staan, wordt als volgt een (nieuwe) volgorde bepaald voor de kandidaten op die lijst:

- Eerst alle kandidaten die meer (voorkeurs)stemmen hebben gekregen dan de helft van de kiesdeler, in volgorde van hun aantal verkregen stemmen
- Vervolgens de overige kandidaten in de volgorde van hun plaats op de lijst.

De zetels die aan de lijst zijn toebedeeld worden in deze volgorde toegewezen aan de kandidaten. Deze volgorde, die kan afwijken van de volgorde van de lijst, is tevens de volgorde voor tussentijdse opvolging, zij het dat eerder afgetreden kandidaten altijd het recht hebben desgewenst opnieuw voor opvolging in aanmerking te komen en in dat geval voorrang hebben. Indien bij de restzetelverdeling op grond van een gelijk aantal stemmen een keuze gemaakt moet worden, beslist het lot. Indien bij het bepalen van de volgorde voor de kandidaten een keuze gedaan moet worden op grond van gelijke aantallen voorkeursstemmen, is de oorspronkelijke lijstvolgorde beslissend.

Het personenstelsel

In het personenstelsel kunnen individuen zich kandidaat stellen en worden zij ook als persoon gekozen.

Hoe werkt het stemmen?

Bij de Universiteit Leiden wordt gebruik gemaakt van een personenstelsel op basis van 'Meervoudig Stemmen'. Hierbij brengt de kiezer zijn stem uit door het – tot een maximum van het aantal beschikbare zetels – in de volgorde van zijn voorkeur kiezen van een of meer kandidaten.

Hoe worden de beschikbare zetels verdeeld?

De volgorde is belangrijk voor het bepalen van de stemwaarde: aan de kandidaat met de hoogste voorkeur op het stembiljet wordt een stemwaarde toegekend door vermenigvuldiging met het aantal beschikbare zetels. Aan de kandidaat van tweede voorkeur wordt een stemwaarde toegekend door vermenigvuldiging met het aantal beschikbare zetels min een. Aan de kandidaat van derde voorkeur wordt een stemwaarde toegekend door vermenigvuldiging met het aantal beschikbare zetels min twee en zo verder.

De aldus verkregen stemwaarden worden per kandidaat opgeteld tot een stemwaardensom.

De uitslag wordt vastgesteld door zoveel kandidaten gekozen te verklaren als er zetels beschikbaar zijn, te beginnen met de kandidaat met de hoogste stemwaardensom, en de kandidaat met daaropvolgende stemwaardensom, totdat alle zetels vervuld zijn.

Indien voor de laatst beschikbare zetel meer dan een kandidaat in aanmerking komt voor verkiezing, beslist het lot.

Bij tussentijdse opvolging hebben eerder afgetreden kandidaten altijd het recht desgewenst voor opvolging in aanmerking te komen en hebben in dat geval in de volgorde van hun aftreden voorrang. Indien zulke personen er niet zijn wordt de eerste niet zittinghebbende kandidaat met de hoogste stemwaardensom gekozen verklaard.